№ 242 (574) Rok III. Warszawa, 26 października 1922 r.

DZIENNIK KOMISARJATU RZĄDU

NA M. ST. WARSZAWĘ

WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM ŚWIĄT I NIEDZIEL.

Ogłoszenia: a) instytucji państwowych i komunalnych mk. 450 za wiersz nonparelu. b) Instytucji i osób prywatnych 600 mk. za wiersz nonp. pierwszy raz; za każdy następny raz 25 proc. ustępstwa. c) Trzykrotne ogłoszenie o zgubieniu paszportu wewnętrznego lub dowodu osobistego 1000 mk. d) Trzykrotne ogłoszenie (do trzech wierszy o zgubieniu wszelkich innych dokumentów 1500 mk. Szerokość wiersza wynosi 25 liter.

Prenumerata: Miesięcznie z dostarczaniem do domu 1500 mk. Cena egzemplarza pojedynczego w redakcji **60 mk.**

Adres: Senatorska 12, (pałac Blanka) lewa oficyna, I-e piętro. Redakcja pokój № 38. Administracja pokój № 37. Telefon № 417-03.

Treść numeru 242-go.

Wyszedł z druku Nr. 88 Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20 października 1922 r., zawierający treść następującą:

1) Dekret z dnia 28-go września 1922 r. o wywłaszczeniu gruntów na rzecz budowy normalnotorowej bocznicy kolejowej od stacji Zgierz do fabryk, należących do Spółki Akcyjnej „Przemysł Chemiczny w Polsce"; 2) Ustawa z dnia 21-go września 1922 r. w przedmiocie uchylenia podatków (opłat) od przyrostu wartości oraz o pobieraniu przez ciała samorządne opłat od umów o przejście własności nieruchomej; 3) Ustawa z dnia 22-go września 1922 r. o ulgach dla nowowznoszonych budowli; 4) Ustawa z dnia 25-go września 1922 r. o podwyższeniu kapitału zakładowego Państwowego Banku Rolnego i zmianie art. 3 i 5 ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego; 5) Ustawa z dnia 26 września 1922 roku w przedmiocie upoważnienia Ministra Robót Publicznych do wydawania przepisów ulgowych w dziedzinie budownictwa; 6) Ustawa z dnia 26 września 1922 r. o zmianie artykułów rosyjskiej ustawy o pracy w przemyśle (Zb. Pr. Ces. Ros. tom XI, część II, wydanie z 1913 roku), austr. ustawy przemysłowej w brzmieniu noweli z dnia 5-go lutego 1907 r. (austr. Dz. Ust. P. Nr. 26), ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 2, poz. 7), dotyczących wymiaru grzywien za przekroczenie przepisów prawnych o stosunku pracy w przemyśle; 7) Ustawa z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie zmiany stawek gminnego podatku gruntowego na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, powiatów: grodzieńskiego i wołkowyskiego oraz gmin: białowieskiej, masiewskiej i suchopolskiej powiatu bielskiego województwa białostockiego; 8) Ustawa z dnia 26-go września 1922 r. o uregulowaniu prawa wyboru obywatelstwa polskiego przez obywateli b. cesarstwa austrjackiego lub b. królestwa węgierskiego i prawa wyboru obywatelstwa obcego przez b. obywateli tych państw, posiadających obywatelstwo polskie; 9) Konwencja, dotycz. niefortyfikowania i zneutralizowania Wysp Alandzkich, podpisana w Genewie dnia 20 października 1921 r.; 10) Zarządzenia podpisane dnia 15 czerwca 1922 roku w Opolu pomiędzy Rządami Polskim i Niemieckim z jednej strony a Rządzącą i Plebiscytową Komisją Międzysojuszniczą Górnego Śląska z drugiej, dotyczące sądów, ustanowionych przez tę Komisję; 11) Oświadczenie Rządowe z dnia 26-go września 1922 r. w przedmiocie Zarządzenia podpisanego dnia 15 czerwca 1922 r. w Opolu pomiędzy Rządami Polskim i Niemieckim z jednej strony a Rządzącą i Plebiscytową Komisją Międzysojuszniczą Górnego Śląska z drugiej, dotyczące sądów, ustanowionych przez tę Komisję; 12) Oświadczenie Rządowe z dnia 21 września 1922 r. w przedmiocie przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Międzynarodowej Konwencji Radjotelegraficznej, podpisanej w Londynie dnia 5 lipca 1912 r.; 13) Międzynarodowa Konwencja Radjotelegraficzna; 14) Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 15 września 1922 r. w przedmiocie jednolitego tekstu przepisów ustawowych o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej; 15) Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie dodatków drożyźnianych do świadczeń zapewnionych austrjacką ustawą z dnia 16 grudnia 1906 roku o ubezpieczeniu pensyjnem funkcjonarjuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcjonarjuszy w służbie publicznej w brzmieniu ustalonem ustawą z dnia 10 czerwca 1921 r. o ubezpieczeniu pensyjnem; 16) Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z d. 5 sierpnia 1922 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej i z Ministrem Skarbu w przedmiocie tymczasowego zaopatrzenia pracowników polskich kolei państwowych w b. zaborze austrjackim w razie nieszczęśliwych wypadków.

Sprawy wyborcze.

(Ciąg dalszy).

g) stół, urna.

Stół, przy którym zasiadać będzie Komisja winien być ustawiony w lokalu wyborczym w ten sposób, aby był ze wszystkich stron widoczny. Przy stole tem zajmą również miejsca mężowie zaufania. Na stole należy ustawić urnę wyborczą, budowaną w ten sposób, żeby bez otwierania nie można było z niej wydobyć karty do głosowania. Na stole powinien się również znajdować do publicznego użytku, w dniu głosowania do Sejmu, egzemplarz Ordynacji Wyborczej do Sejmu, oraz egzemplarz noweli z dn. 21 września b. r., w dniu głosowania do Senatu, oprócz tego, egzemplarz Ordynacji Wyborczej do Senatu.

Przed rozpoczęciem głosowania, Komisja i mężowie zaufania, winni się przekonać, czy urna jest próżna. Od tej chwili, aż do ukończenia głosowania, a więc również w wypadkach, omówionej powyżej przerwy w głosowaniu, **urny otwierać nie wolno** (art. 69).

h) Karty do głosowania.

Głosowania tak do Sejmu jak i do Senatu odbywają się za pomocą **kart do głosowania**. Karty te muszą być koloru **białego**. Wielkość ich należy przystosować do wielkości kopert, które będą miały rozmiar 9x12 ctm. W praktyce rzecz się będzie miała tak, że wyborca przyjdzie już do lokalu wyborczego opatrzony w kartę głosowania. Kart tych dostarczają zwykle już poprzednio poszczególne stronnictwa lub grupy wyborcze, ażeby jednakże oddanie głosu nie było li tylko zależne od tego, czy dany wyborca będzie w posiadaniu karty do głosowania, czy też nie, na stole w lokalu wyborczym powinna się znajdować pewna ilość nie pełnionych kart do głosowania, z których wyborcy w danym razie mogliby skorzystać. Kartę należy wypełnić w ten sposób, aby zawierała tylko **numer okręgowej listy kandydatów, na którą wyborca głosuje.** Numer ten może być wyrażony słownie, albo cyframi i może być pisany albo odbity mechanicznie. (Na hektografie, maszynie, drukowany i t. d.). **Żadne inne dopiski na karcie do głosowania nie są dopuszczalne.**

i) Koperty.

Karty do głosowania będą wkładane do kopert ostemplowanych **stemplem przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej**, wszystkie koperty, przeznaczone dla jednego obwodu głosowania będą jednakowej barwy. Koperty nie mogą być oznaczone jakimkolwiek znakiem, oprócz stempla (art. 71).

k) Osobiste stawienie się wyborcy do lokalu wyborczego.

Każdy wyborca może głosować **tylko osobiście** (art. 2 ust. 2). Stąd wynika, że i wyborca dotknięty ułomnością cielesną (niewidomy, niemy, kaleka), chcący wykonać prawo wyborcze **musi stanąć do urny osobiście**, a nie może się w tem dać zastąpić przez osoby trzecie. Ustęp drugi art. 73 ord. wyb. sejm. przewiduje jedynie, że osoby takie mogą się posługiwać pomocą osób swego zaufania, które mogą je przyprowadzić do lokalu wyborczego i tam im być pomocne przy oddaniu głosu. Osoby, które z powodu choroby lub ułomności fizycznej do lokalu wyborczego przybyć nie mogą, **wogóle nie mogą głosować.** Każdy wyborca ma prawo oddania **tylko jednego głosu i tylko w takim obwodzie głosowania, w którym wpisany jest do spisu wyborców** (art. 2, ust. 3 ord. wyb. sejm).

Co do ostatniego wymogu należy jednakże zwrócić uwagę Obwodowych Komisji Wyborczych na wyjątek od zasady, przewidziany w art. 1 noweli z dn. 21 września 1922 r. Artykuł ten, stanowiący uzupełnienie art. 2 ordynacji wyb. sejm. z dnia 28 lipca 1922 r. przez dodanie do tego artykułu następującego ustępu 4; brzmi dosłownie jak następuje:

„Wyjątkowo mogą osoby, wchodzące w skład Komisji Wyborczych Komisarze Wyborczy, mężowie zaufania grup wyborczych oraz zastępcy tych osób, a również osoby, pełniące straż przy Komisjach Wyborczych, oddać swój głos w obwodzie głosowania, w którym w dniu wyborów urząd swój wykonują, o ile obwód ten jest położony w obrębie tego samego okręgu wyborczego, a względnie, o ile chodzi o mężów zaufania i ich zastępców, w obrębie tej samej gminy.

Przepis ten ma na celu ułatwienie wykonania prawa wyborczego powyżej wymienionym osobom przez oddanie głosu w tym obwodzie wyborczym, w którym, z powodu służby przy wyborach w dniu głosowania się znajdują, mimo że do spisu wyborców zostali wpisani w innym obwodzie tego samego okręgu wyborczego, względnie o ile chodzi o mężów zaufania tej samej gminy. O ile jednakże osoby wspomniane chcą skorzystać z przyznanego im prawa, winny one na zasadzie art. 7 noweli z dn. 21 września 1922 r. postarać się o zaświadczenie od przewodniczącego Komisji tego obwodu, w którym są wpisani do spisu wyborców, że nie będą głosowali w tym obwodzie, w którym przewodniczący Komisji winien zaznaczyć wydanie takiego zaświadczenia w spisie wyborców. Zaświadczenia same zaś, winny te o-

soby przedłożyć Komisji tego obwodu, w którym pełnią służbę i chcą wykonać prawo głosowania. Komisja ta wpisze je do spisu wyborców swego obwodu, a to nawet ewentualnie w samym dniu głosowania i dopuści je do oddania głosu, zatrzymując przedłożone zaświadczenie i dołączając je do protokułu komisji. Związane z tem uzupełnienienie spisu wyborców przez Obwodową Komisję Wyborczą po otrzymaniu zatwierdzonych spisów od Okręgowych Komisji Wyborczych należy do tych wyjątkowych wypadków, na jakie wskazano w ustępie I niniejszego okólnika.

Oddanie głosu przez wyborców.

Sam akt głosowania odbywa się publicznie w lokalu wyborczym wedle przepisów, zawartych w art. 73 ust. 1 ord. wyb. sejm. w sposób następujący:

1) Wyborca zbliża się do stołu Komisji Wuborczej i wymienia swe nazwisko i imię

2) Członek Komisji, który prowadzi protokuł sprawdza, czy imię i nazwisko wymienione znajduje się w spisie wyborców. Jeżeli tak, wyborca otrzymuje ostemplowaną kopertę do głosowania, wkłada w nią kartę do głosowania i wręcza przewodniczącemu (względnie zastępcy Komisji), który sprawdza stempel na kopercie i nie zaglądając do jej wnętrza, wsuwa ją do urny wyborczej. Koperty powinny pozostać niezaklejone.

3) Jednocześnie członkowie Komisji obok nazwiska wyborcy w odnośnej rubryce w obu egzemplarzach spisu zaznaczają, że tenże swój głos oddał.

Osobę, która w chwili głosowania nie jest umieszczona w spisie wyborców, do głosowania **dopuścić nie wolno.** Pozatem przewodniczący Komisji **nie może** przyjąć do głosowania karty, którąby wyborca pragnął oddać **bez włożenia jej do koperty,** urzędowej jak również koperty oznaczonej **jakimkolwiek znakiem, poza stemplem urzędowym (art. 74).**

a) stwierdzenie tożsamości osoby wyborcy.

Na zasadzie art. 73 ord. wyb. sejm. wskazanem jest, ażeby wyborca poza kartą głosowania miał przy sobie jakikolwiek dokument osobisty. Każdy bowiem członek Komisji i każdy mąż zaufania (nie każdy wyborca lub inna osoba) **przed oddaniem przez danego wyborcę głosu, może wystąpić z zarzutem co do tożsamości jego osoby, a więc, że osoba jego nie jest identyczną z osobą wpisaną do spisu wyborców.** W takim wypadku przewodniczący Komisji, za jej zgodą, może zażądać od głosującego udowodnienia tożsamości osoby. Dowód taki da się najłatwiej przeprowadzić na podstawie wystarczających dokumentów osobistych. W braku takich dokumentów, wyborca może się ostatecznie powołać na świadectwo dwóch świadków, którzyby osobiście byli znani **chociażby jednemu członkowi Komisji.** Nazwiska tych świadków i nazwiska członków Komisji, znających ich osobiście winny być zaznaczone w protokule Komisji. **Od decyzji Komisji w sprawie tożsamości wyborcy nie przysługuje mu prawo odwołania.** Gdyby jednakże decyzja taka nie została powzięta **jednomyślnie,** należy o tem zaznaczyć w protokule w odnośnem miejscu formularza.

Poza stwierdzeniem tożsamości osoby w czasie głosowania obwodowa Komisja wyborcza **niema już prawa badania, czy osoba głosująca posiada prawo wyborcze i czy jest prawnie wpisana do spisu wyborców.** Tylko w omówionym już wypadku, gdyby Komisji przedstawiono wyrok Sądu Najwyższego, że jakaś osoba została nieprawnie wpisana do spisu wyborców, Komisja może ją wykreślić ze spisu i niedopuścić do głosu.

c) Zamknięcie lokalu wyborczego.

Z uderzeniem godziny 9 wieczorem (21) przewodniczący obwodowej Komisji nakazuje zamknięcie lokalu wyborczego. Odtąd mogą głosować tylko ci wyborcy, którzy weszli do lokalu wyborczego przed jego zamknięciem (art. 79 ust. 1).

W wypadkach ponownego podjęcia **głosowania przerwanego,** przepisy ordynacji wyborczej, na której tutaj wskazano, mają odnośne zastosowanie, przyczem zwraca się uwagę na to, że Komisja przeprowadzająca te dodatkowe głosowanie powinna na samym początku przed usunięciem pieczęci z aktów urny wyborczej stwierdzić, czy pieczęcie te były nienaruszone. (ar. 78) zdanie.

KRONIKA

SŁUŻBA W POLSKIEJ FLOCIE HANDLOWEJ.

Z powodu nadchodzących licznych zapytań co do możliwości wstąpienia na służbę do polskiej floty handlowej Ministerstwo Przemysłu i Handlu informuje, iż obecnie z powodu małego na ogół zapotrzebowania reflektanci nie mogą liczyć na przyjęcie ich na statki polskie, gdyż Pomorze Polskie samo zazwyczaj daje dostateczną ilość zgłaszających się i już wykwalifikowanych marynarzy, którzy i zostają przyjęci w tych nielicznych wypadkach kiedy na naszych statkach handlowych zachodzi ku temu potrzeba.

W razie kupienia nowych statków i większego zapotrzebowania w załodze dla nich będzie Ministerstwo przemysłu i Handlu nadzorazowo o tem ogłaszało we wszystkich większych dziennikach.

Co do możności wstąpienia na statki zagraniczne — jest to rzecz prawie niemożliwa gdyż dla wstąpienia na statki zagraniczne konieczną jest znajomość języka tego państwa pod banderą którego statek pływa jak również i języka angielskiego.

Z powodu jednak tego, iż bezrobotnych marynarzy w każdym porcie obecnie znaleźć z łatwością można — otrzymanie miejsca na statku zagranicznym nosić może tylko charakter przygodny.

Wszystkich posiadaczy swiadectw o ukończeniu szkół handlowych morskich w b. trzech zaborach wzywa sie do złożenia swych atestatów w Ministerstwie Przemysłu i Handlu Departament Marynarki Handlowei lub w Urzędzie Marynarki Handlowej przy komisarjacie Generalnym Rzplite, Polskiej w Gdańsku — celem zamiany ich na swiadectwa polskie — wszczególności odnosi się powyższe do osób mających stopnie oficerskie.

WZROST CEN.

Wskaźnik cen hurtowych w Polsce w końcu września. w porównaniu z **końcem sierpnia r. b. podniósł się o 11,1%,** gdy w sierpniu **w porównaniu z lipcem wzrost ten wynosi 32,7%. Pewne zwolnienie tempa wzrostu cen we wrześniu stoi w związku z osłabieniem spadku marki polskiej w drugiej połowie tegoż miesiąca.**

Najmniej stosunkowo wzrosły ceny grup towarów zależnych od kursu walut obcych. Surowce i materjały przemysłu włókienniczego wykazują nawet pewien spadek cen o 0,3%; zboża i żywność pochodzenia roślinnego wzrosły tylko o 1.6%, skory surowe i gotowe — o 2.0% towary kolonjalne i cukier o 8,5% (cukier w hurcie bez zmiany) W znaczniejszym stopniu podniosły się ceny grup pozostałych mniej zależnzch od kursu walut obcych: największy wzrost nctujemy w grupie żywności pochodzenia zwierzęcego — o 26,3%; grupa chemikalji i różnych podniosła się o 25,3% metale i węgiel o 17,5%, oraz materjały budowlane o 11,7%.

Wzrost cen hurtowych był słabszy, niż wzrost kosztów utrzymania w Warszawie (18,5%).

OGŁOSZENIA.

ZAGUBIONE PASZPORTY:

Żurawski Juljan Piotra Skargi 63 6288-3
Zerman Majer Chil Nowolipie 58 90-3
Wygodski Szymon Targowa 50 1-3
Majzel Lejb Żelazna 43-a 2-3
Sosnowska Władysława Radzymińska 64 5-3
Segał Sara Królewska 45 300-3
Hertz Feliks Nowy - Świat 43 1-3
Tempy Chaim Gęsia 31-a 4-3
Swiderska Janina Wspólna 66 5-3
Węgrzyn Józef Puławska 10 6306-2
Kestenberg Mojsze Majer pl. Grzybowski 7 7-2
Rakowska Anna Freta 10 9-2
Wincberg Jakób Nowolipki 25 11-2
Kaczkowski Edward Bednarska 6 3-2
Dittwald Helena Konarskiego 1 4-2
Ejgies Nochim Franciszkańska 11-a 7-2
Kwietniewska Stanisława Przyrynek 3 9-2
Baranowska Helena Leszno 86 21-2
Funkiental Izrael Smocza 51 2-2
Jagiełło Stanisław Grzybowska 72 3-2
Motel Adam Krochmalna 14 5-2
Wrzesiński Stanisław Koło z Kaliska 6327-1
Szykman Gitla Koszykowa 19 9-1
Roter Idka Dwojra Ząbkowska 6 32-1
Krówka Mordka Ząbkowska 6 3-1
Belkie Michał Łomżyńska 20 4-1
Kon Dwojra Rojza Chłodna 20 5-1
Bejm Chil Sienna 81 6-1
Frydman Chaim Mejer Nizka 43 7-1
Gelblat Szlama Żórawia 15 40-1
Sztok Szlama Jagiellońska 16 1-1
Paździerski Filip Władysław Łochowska 18 2-1
Karolak Mateusz Solec 53 3-1
Krukowska Pelagja Nowogrodzka 7 5-1

Zgubiono paszport i kartę zwolnienia Piekiełko Adolfa, Mazowiecka 9 m. 6 6289-3

Zgubiono kartę odroczenie Ryszfeld Izaaka Grzybowska 53 6293-3

Zgubiono kartę powołania Galiny Fajwela Dzielna 23 6294-3

Zgubiono paszport wyd. przez Komisarjat Rządu do Gdańska Zelewiańskiego Szymona, Stawki 51 6296-3

Zgubiono kartę powołania i legitymację wyd. przez Stow. Miłosierdzie" Falatyckiego Lejzora Nalewki 20 6297-3

Skradziono paszport, kartę powołania i metrykę Globus Abrama Nceeha Karmelicka 14 6298-3

Zgubiooo kartę odroczenia, legitymację tramwajową i 119 biletów służbowych Zwolińskiego Stanisława, Kapitulna 5 m. 6 6299-3

Struż Abram Tobiasz Złota 8 zgubił paszport i kartę demobiliz. 6302-3

Zgubiono paszport i bilet loteryjny 5 kl. Lot. Pol. Państw. Kl. i 70000 mk. Szneler Jankla Walicców № 14 6303-3

Zgubiono tymcz. dowód osobisty Sasim Bolesława Myszyniecka 11 m. 1 6308-2

Zgubiono kartę pobytu małż. Kac Chaima i Chai Dzielna 12 6310-2

Zyskind Lejbuś zam. Ogrodowa 27 zgubił paszport zagraniczny 6312-2

Zgubiono tymcz zaświad. demobilizacyjne Jaworskiego Celestyna Sztaszyca 10 6315-2

Zgubiono legitymację wyd. przez Tereny Przyfront. Etap, w Kosowie Majzlina Szlamy i Majzlin Brandli, Franciszkańska 11-a 6316 2

Zgubiono numer dorożkarski 569 Ciamarczan Andrzej Kowieńska 17 6318-2

Zgubiono kartę zwolnienia Reinchold Rejchel Stanisława Radzymińska 12 6320-2

Zgubiono paszport i kartę demobilizacyjną Korpalskiego Antoniego Bugaj 25 6324-2

Zgubiono świadectwo konia maści szpakowatej wałacha wyd. w powiecie Garwolińskim na imię Pałasza Icka Wileńska 27 6326-2

Zgubiono paszport i kartę zwolnienia Białaszek Marjana Obozowa 4 m. 17 6328-1

Zgubiono kartę pobytu Zonenszejn Żench Książęca 34 6330-1

Zgubiono kartę bezterminowego urlopu Trębickiego Józefa Utrata 6331-1

Zgubiono legitymację wyd. przez Politechnikę Warsz. kartę demobilizacyjną wyd przez 1 p. Saperów w Marymońcie Dąbrowskiego Stefana Lwowska 1 6338-1

Zgubiono tym. dowód osobisty, kartę powołania, metrykę urodzenia i kwit na 100000 mk. na złożoną kaucję u Sędziego Śledczego III okr. m. Warszawy do spraw zaległych, Sikorskiego Kazimierza, Złota 42 m. 16 6339 1

Zgubiono paszport i kartę zwolnienia Fijewskiego Jana Bolesława Pańska 68 63344-1

Zgubiono legitynację wyd. przez gm. Goździków i kartę bezt urlopu Koponia Jana Hoża 25 6346-1

Redaktor J. Plewiński.

Drukarnia P. Syrewicza i S-ki, Senatorska 28-30 tel. 69-90.